

УКАЗ № 883 от 24.04.1974 г. за прилагане на Закона за нормативните актове

Издаден от Председателя на Държавния съвет на Народна република България, обн., ДВ, бр. 39 от 21.05.1974 г., доп., бр. 7 от 24.01.1978 г., бр. 57 от 22.07.1980 г., изм. и доп., бр. 46 от 12.06.2007 г.

Сборник закони - АПИС, кн. 12/92 г., стр. 14

Библиотека закони - АПИС, т. 1, р. 5, № 560

Глава първа (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) ПЛАНИРАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТИТЕ

Чл. 1. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.).□

Чл. 2. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.).□

Чл. 3. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.).□

Чл. 4. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.).□

Чл. 5. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.).□

Чл. 6. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.).□

Чл. 7. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.).□

Чл. 8. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.).□

Глава втора ИЗГОТВЯНЕ НА ПРОЕКТИТЕ ЗА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ

Чл. 9. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.).□

Чл. 10. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.).□

Чл. 11. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.).□

Чл. 12. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.).□

Чл. 13. (1) Изготвянето на законопроекта обхваща:

1. изготвяне на първоначален проект;

2. обсъждане на проекта;

3. изготвяне на втори проект, когато се наложат съществени изменения на първоначалния проект.

(2) Съобразно характера и обсега на предложените изменения могат да се изготвят и обсъждат и следващи варианти на проекта.

Чл. 14. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.).□

Чл. 15. (1) Органът, който отговаря за изготвяне на законопроекта, го изпраща заедно с мотивите на заинтересуваните министерства, други ведомства или обществени организации, които организират неговото обсъждане и дават мотивирано становище.

(2) Органът по предходната алинея може да поиска становище по законопроекта и на научни организации или специалисти по споразумение с тях.

Чл. 16. Въз основа на обсъждането съставителят внася необходимите изменения в законопроекта и го представя на органа, който отговаря за изготвянето му.

Чл. 17. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.).□

Чл. 18. (1) Министерството на правосъдието оказва помощ на другите министерства и ведомства при изготвянето и обсъждането на законопроекти, които Министерският съвет ще внесе в Народното събрание.

(2) Министерският съвет може да възлага на Министерството на правосъдието да оказва помощ при изготвянето и обсъждането на проекти и за други нормативни актове.

Чл. 19. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.).□

Чл. 20. (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) При изготвяне на проекти за постановления, правилници, наредби и инструкции се прилага чл. 13.

Чл. 21. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.).□

Чл. 22. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.).□

Чл. 23. (1) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) За всеки проект за нормативен акт се образува досие. То отразява хода на изготвяне на проекта и се попълва от съставителя.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.).□

(3) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) Досието се съхранява от органа, който е издал акта.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.).□

Глава трета **СТРОЕЖ НА НОРМАТИВНИТЕ АКТОВЕ**

Чл. 24. (1) Всеки нормативен акт има наименование, което сочи вида на акта и главния му предмет.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) Постановленията на Министерския съвет, наредбите и инструкциите имат и номера.

Чл. 25. Въведение може да се включва само в нормативни актове, които имат особено важно значение.

Чл. 26. (1) Всеки нормативен акт се състои от членове. Допълнителните, преходните и заключителните разпоредби се означават с параграфи.

(2) Членът може да се състои от алинеи, алинеята - от точки, а точката - от букви.

(3) Забележки и примери към членове или техни подразделения се допускат по изключение. Номерата им се обозначават с думи.

(4) Нормативните актове, с които се изменят или допълват други актове, се състоят от параграфи.

Чл. 27. (1) Разпоредбите се обозначават, както следва: членът - с "Чл." и арабска цифра; параграфът - с "§" и арабска цифра; алинеята - с арабска цифра, поставена в скоби; точката - с арабска цифра; буквата - с малка буква. След всяка цифра, с изключение на цифрите, с които се обозначават алинеи, се поставя точка, а след всяка буква - скоба.

(2) Всяка алинея, точка или буква започва на нов ред.

(3) Обозначението на разпоредбата се поставя непосредствено пред нея.

Чл. 28. (1) Съобразно предмета и броя им членовете се групират в части, дялове, глави и раздели или се подреждат без такива подразделения или само в някои от тях.

(2) Частите и главите имат непрекъсната поредна номерация за целия нормативен акт. Дяловете имат непрекъсната поредна номерация в съответната част, а разделите - в съответната глава.

(3) Номерата на частите, дяловете и главите се обозначават с думи, а на

разделите - с римски цифри.

Чл. 29. (1) Всеки член от кодекс има заглавие, което изразява неговото главно съдържание.

(2) Заглавие могат да имат и членовете на закони.

Чл. 30. (1) Общите разпоредби на нормативния акт предхождат особените разпоредби.

(2) Когато особените разпоредби с различен предмет са много, те се подреждат по следния начин: устройствени, материалноправни, процесуалноправни и наказателни разпоредби.

Чл. 31. (1) Списъци, таблици, тарифи, схеми, формули и други се прилагат към нормативния акт, освен ако е необходимо да се включат към съответни негови подразделения.

(2) Във всяко приложение се посочва подразделението на акта или члена, към който то се отнася.

(3) Приложенията се обнародват заедно с акта.

Чл. 32. (1) Допълнителните разпоредби се обособяват като самостоятелно подразделение в края на нормативния акт.

(2) В допълнителните разпоредби се включват:

1. правила, които са странични спрямо предмета на акта, но е необходимо да бъдат включени в него;

2. разпоредби, които се отнасят до повече подразделения на акта, но поради характера или обсега на приложението им не могат да бъдат включени в общите правила;

3. обяснения на думи или изрази, които се употребяват многократно в нормативния акт или чието обяснение не е възможно да се даде в съответния текст;

4. (нова - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) разпоредби, които посочват:

а) директивите на Европейския съюз, чиито изисквания се въвеждат в българското законодателство със съответния акт;

б) нормативните актове и актовете на Европейския съюз, чиито изисквания са въведени с тях и към които препраща съответният акт;

5. (нова - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) в случаите по чл. 9, ал. 2 от Закона за нормативните актове - превод на български език на използваните означения и наименования.

Чл. 33. Преходните и заключителните разпоредби се обособяват в самостоятелно подразделение след допълнителните разпоредби. Номерацията на включените в тях параграфи следва номерацията на допълнителните разпоредби.

Чл. 34. С преходни разпоредби се продължава действието на правила, отменени с новия нормативен акт, или се урежда тяхното прилагане спрямо висящи правоотношения или спрямо юридически факти, които са започнали, но не са завършени при действието на отменения акт.

Чл. 35. (1) В заключителните разпоредби се включват правилата, с които се придава обратна сила на акта, отлага се неговото действие или то се ограничава за част от територията на страната.

(2) Когато с нов се замества действащ нормативен акт, правилата за неговото отменяне, както и правилата за отменяне, изменяне и допълване на други нормативни актове се включват в заключителните разпоредби.

(3) Когато е необходимо, в заключителните разпоредби се посочва органът, на който се възлага изпълнението на акта, както и издаването на нормативен акт по неговото прилагане.

Глава четвърта

ФОРМУЛИРАНЕ НА РАЗПОРЕДБИТЕ НА НОРМАТИВНИТЕ АКТОВЕ

Чл. 36. (1) Разпоредбите на нормативните актове се формулират кратко, точно и ясно. Отклонения от общоупотребимия български език се допускат само ако се налагат от предмета на акта.

(2) Чужди думи и изрази се използват само ако са станали трайна съставка на българския език или не могат да бъдат заменени с български.

Чл. 37. (1) Думи или изрази с утвърдено правно значение се използват в един и същ смисъл във всички нормативни актове.

(2) Ако се налага отклонение от общоприетия смисъл на дума или израз, с допълнителна разпоредба се определя смисълът им за съответния нормативен акт.

(3) Съобразно предходната алинея се постъпва и когато при прилагане на нормативния акт могат да възникнат съмнения относно смисъла на употребена дума или израз.

Чл. 38. Когато материята, която се урежда, не налага друго, правилото за поведение се формулира в един член, а отговорността за нарушаване на различни задължения - общо за всички тях, ако е еднаква.

Чл. 39. (1) Препращане към разпоредби на същия или на друг нормативен акт се допуска по изключение:

1. когато следва да се приложи обща уредба на определена материя, дадена от други разпоредби;

2. когато се препраща едновременно към повече разпоредби или към разпоредби на акт, въз основа на който е издаден препращащият акт;

3. когато възпроизвеждането на разпоредбата, към която се препраща, ще усложни текста.

(2) (Нова - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) Препращане се допуска и към разпоредби и актове на Европейския съюз и обнародвани международни договори.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) Препращане не се допуска, ако води до неяснота на текста.

Чл. 40. (1) Когато се препраща към разпоредба на същия нормативен акт, посочва се само нейното обозначение.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) При препращане към разпоредба на друг нормативен акт или акт по чл. 39, ал. 2, се посочват:

1. при кодекс и закон - обозначението на разпоредбата и наименованието на акта;

2. при другите нормативни актове - обозначението на разпоредбата, наименованието на акта, а при първото препращане - и съответният брой на Държавен вестник, където актът е обнародван. Държавен вестник се сочи със съкращение "ДВ";

3. (нова - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) при актове на Европейския съюз - означението на разпоредбата, наименованието на акта с неговия номер и дата, органът, който го е приел, а при първото препращане - и съответният брой на "Официален вестник" на Европейския съюз, където актът е обнародван на български език; "Официален вестник" на Европейския съюз се посочва със съкращение "ОВ";

4. (нова - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) при международните договори - наименованието на международния договор, мястото и датата на съставянето му, а при първото препращане - и съответният брой на "Държавен вестник", където същият е обнародван; когато договорът е ратифициран със закон - и наименованието на закона и съответният брой на "Държавен вестник", където законът е обнародван.

Чл. 41. (1) Ако някое наименование се повтаря, то се дава пълно в разпоредбата,

в която се използва за пръв път, като се посочва съкращението, с което ще се означава в следващите разпоредби.

(2) По същия начин се постъпва с наименованието на нормативния акт, към който се препраща многократно, ако пълното посочване на наименованието е неудобно.

Глава пета

НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ПО ПРИЛАГАНЕ НА ДРУГИ НОРМАТИВНИ АКТОВЕ

Чл. 42. В разпоредбата, която овластява да се издаде нормативен акт по прилагане на закон, се посочват видът на акта, органът, който трябва да го издаде, и дали овластяването се отнася до цялата материя, уредена от закона, или до отделни нейни части.

Чл. 43. В заключителните разпоредби на акта по прилагане на закона се посочва разпоредбата на закона, въз основа на който е издаден.

Чл. 44. (1) Актът по прилагане на закон урежда изчерпателно материята, до която се отнася. Той може да възпроизвежда разпоредби на закона по изключение.

(2) С акта по предходната алинея не може да се възлага на други органи да издават актове по неговото прилагане.

Чл. 45. (1) Проектът на акта по прилагане на закона се изготвя заедно със законопроекта и се приема в срока на влизане на закона в сила, освен ако законът влиза в сила веднага или три дни след обнародването му. В този случай актът по прилагане на закона се приема най-късно в шестмесечен срок от влизане на закона в сила.

(2) Предходната алинея се прилага съответно и за измененията в актовете по прилагане на закона, които произтичат от неговото изменение или допълване.

Чл. 46. Когато въпреки отмяната на закона се налага временно да се запази действието на разпоредби от акт по неговото прилагане, това се предвижда в преходните разпоредби на новия закон.

Чл. 47. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.).□

Глава шеста

ОТМЕНЯНЕ, ИЗМЕНЯНЕ И ДОПЪЛВАНЕ НА НОРМАТИВНИТЕ АКТОВЕ

Чл. 48. (1) Актът, с който се отменя, изменя или допълва нормативен акт, трябва да сочи и всички други нормативни актове или техни части, дялове, глави, раздели, членове, алинеи, точки или букви, които се отменят, изменят или допълват.

(2) Когато се отменя, изменя или допълва нормативен акт, се вземат пред вид и внесените вече в него изменения и допълнения.

Чл. 49. В наименованието на изменящия акт се посочват пълното наименование на изменяния акт и неговият номер, ако той има такъв. Към него се добавят броят и годината на Държавния вестник, в който той е обнародван, както и броят и годината на Държавния вестник, в който са обнародвани измененията и допълненията му.

Чл. 50. (1) Изменянето на член или на негови подразделения става с нова редакция на изменяния текст и се формулира в отделен параграф за всеки член.

(2) Когато се заменя или заличава една и съща дума или израз в един или няколко члена, в отделен параграф се посочват новата или заличената дума или израз, както и членовете, в които те се заменят или заличават, ако това не се

отнася за всички членове.

Чл. 51. Новите разпоредби, с които се допълва нормативен акт, се включват в него, както следва:

1. в края на акта, преди допълнителните разпоредби, ако се касае за нов дял на акта, който в неговата структура е най-голямото му подразделение и предметът на уредбата не налага друго систематично място;

2. на съответното систематично място в структурата на акта, ако се касае за други негови подразделения.

Чл. 52. (1) Номерацията на новите членове, поставени в края на акта, следва номера на последния член на допълнения акт.

(2) Новият или новите членове, поставени на съответно систематично място в акта, получават номера на члена, след който се намират. Към номера се поставя поредна малка буква от азбуката. При последващи допълнения, систематичното място на които е между членове с такова обозначение, към обозначението на предходния член се прибавя малка арабска цифра горе вдясно от буквата.

(3) Когато членът се допълва с нови алинеи, точки или букви, те се поставят след наличните алинеи, точки или букви. Ако това затруднява тълкуването на текста, новите подразделения се поставят на съответното място, а тези, които са след тях, се преномерират.

Глава седма

ПРОУЧВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРИЛАГАНЕТО НА НОРМАТИВНИТЕ АКТОВЕ

Чл. 53. Органът, на който е възложено изпълнението на акта или до чието ведомство той се отнася, организира след влизането му в сила периодично проучване на резултатите от неговото прилагане.

Чл. 54. Органите, до които са отправени искания за сведения или за съдействие във връзка с проучването, са длъжни да изпратят сведенията или да окажат съдействието на органа, който организира проучването.

Чл. 55. (1) За резултатите от прилагането на нормативния акт се прави доклад, в който се предлагат и промени на уредбата, ако са необходими.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) Докладът се изпраща на органа, приел или издал проучвания акт.

Чл. 56. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.).

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Правилата на този указ се прилагат и за нормативните актове, които са планирани или чиито проекти са изготвени преди влизането му в сила, освен ако те са вече внесени в Народното събрание или в Държавния съвет.

§ 2. Този указ се издава въз основа на § 7 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за нормативните актове, обнародван в Държавен вестник, бр. 27 от 3 април 1973 г.

§ 3. Съветът по законодателството съставя списък на официалните съкращения на наименованията на често прилаганите нормативни актове, който периодично попълва със съкращения на наименованията на нормативните актове, издадени по-късно. Списъкът и допълненията му се обнародват в Държавен вестник.

§ 4. Изпълнението на указа се възлага на председателя на Държавния съвет.

Приложение към § 3 на преходните и

ЗСбщ - Закон за съобщенията ЗССС - Закон за съветите на с